СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 197. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 24. серпня, 1928. VOL. XXXVI. No. 197. Jersey City, N. J., Friday, August 24, 1928. THREE CENTS.

THE LIBRARY ... AUG 28 1928 UNIVERSITY OF ILLINOIS

СМИТ ЗА ЗМІНОЮ АКТУ ВОЛСТЕДА

ПРОДАЖА І ПРОДУКЦІЯ АЛЬКОГОЛЮ МАЄ БУТИ КОНТРОЛЬОВАНА СТЕЙТАМИ. КРИТИКУЄ РЕПУБЛИКАНСЬКУ АДМІНІСТРАЦІЮ, ЗАКИДАЄ ЇЙ РОЗТРАТНІСТЬ І ТОЛЕРОВАННЯ ДЕМОРАЛІЗАЦІЇ. ВИКАЗУЄ ФІКТИВНІСТЬ ПРОГОЛОШЕНОГО УРЯДОМ ДОБРОБУТУ. ТАКЕ І БАГАТО ІНШИХ СПРАВ ПІДНІС СМИТ ПІДЧАС СВОЄЇ НОТИФІКАЦІЇ.

ОЛБАНІ, 22. серпня. — Дощ, що ляв без перестанку, попсував нотифікаційне торжество ґовернора Смита. На загал надіялися, що на свято прибуде яких 100,000 людей, а через дощ взяло участь яких 20,000. І ті не могли зміститися в соймовій галі і стояли на дворі під парасолями. Другі тисячі слухали промови Смита в кінах, де перервано представлення, і в готелевих лаббі. Міліони знова чули промову по радіо. 104 стації передавало промову.

Коли зявився ґовернор Смит, публика повитала його оплесками, які продовжалися через 5 мінут. Сенатор Питмен з Невади повідомив Смита офіціяльно про його номінацію на демократичного кандидата на президента. Питмен підніс заслуги Смита і заявив, що він має всі добрі сторони Джефферсона, Джексона, Клівленда і Вилсона.

Буря оплесків посипалася зі всіх сторін, коли Смит почав говорити. Він заявив, що його партія права та що побіда демократів рівнається американському поступови. В справі прогибіції зазначив, що коли буде президентом, буде строго придержуватися присяги і форсувати зі всеї сили 18 поправку. Але скористає заразом зі свого права і предложить Конґресови внесення в справі зміни цего закона, який наробив стільки лиха і проти якого заложив своє вето Вилсон. Смит заявився рішучо проти салунів, але за тим, щоби науково розвязати квестію алькоголю, а продажу і фабрикацію віддати стейтам. Хай всенародне голосовання по стейтах вирішує, чи людність хоче цілковитої прогибіції чи змодифікованої. Люде вже перейшли добру практику і можуть тепер самі вирішити, чи вони за прогибіцією в змислі акту Волстеда, чи проти неї. Смит подав далі, що одні тільки видатки на бюра, що навіть не звязані з міністеріяльними кабінетами, зросли за адміністрації Кулиджа з $163,000,000 на $556,000,000. Ніякої економії не було, ні податки не змаліли. Це все фейк, про що говорять републиканці. Цифри і факти говорять що інше. Смит обіцює розбудову почт і касарень та водяних доріг, чим розвяже у великій мірі теперішне безробіття. Заявляється за обмеженнем іміграції, але проти спеціяльних привілеїв для якихсь вибраних націй. Рівнож говорив Смит і про робітниче питання та критикував остро інджонкшен.

У ВАШИНГТОНІ КРИТИКУЮТЬ ВСІЛЯКО.

ДЕМОКРАТИ ОДУШЕВЛЯЮТЬСЯ ПРОМОВОЮ СМИТА, А РЕПУБЛИКАНЦІ НЕ ДОБАЧУЮТЬ В НІЙ НІЧОГО ОСОБЛИВШОГО, А ТІЛЬКИ НЕСПРАВЕДЛИВІ НАПАДИ НА ЇХНЮ ПАРТІЮ.

ВАШИНГТОН, 22. серпня. — Сенатор Смут заявив, що це неправда, що републиканська партія реакційна, як це заявив Смит. Він додав, що Смитова тарифова політика зруйнує край. Сенатор Флечер підніс знова, що по такій промові, як її виголосив Смит, його вибір запевнений. Сенатор Джордж заявив, що промова Смита це промова „чесної людини з чесною думкою і людяним серцем". На його думку Смит зробить конець корупції. Сенатор Генсбру підніс, що вкінці маємо чоловіка, котрого дотеперішні адміністраційні успіхи дають гарантію, що фармерське питанне буде вкінці полагоджене.

ГУВЕР ПРИСЛУХУЄТЬСЯ ПРОМОВІ СМИТА.

АЛЕ НЕ ДАВ НІЯКИХ КОМЕНТАРІВ. ОБГОВОРЮЄ РІЖНІ ПОЛІТИЧНІ СПРАВИ, АЛЕ ВИСЛІД БАЛАЧОК ДЕРЖАТЬ В ТАЙНІ.

СЕДАР РЕПИДС, Айова, 22. серпня. — Гувер тої думки, що Вести вже оброблені і готується до кампанії в центральних стейтах і на сході, в яких відограється властива боротьба. Сегодня вечером прислухувався по радіо весь час промові Смита, але не робив ніяких заміток. В Седар Репидс принято Гувера з великими оваціями.

УРЯДОВЦІ ПРОТИ СМИТА.

РОЗКИДУЮТЬ КАРТКИ З НАПАДАМИ НА ҐОВЕРНОРА ПО ПРИЧИНІ ЙОГО РЕЛІҐІЇ.

ВАШИНГТОН, 22. серпня. — Дівчата, що заняті в численних офісах ріжних департаментів, розкидають по офісах і других місцях картки, в яких поведено атак на ґовернора Смита по причині його релігійних переконань. Запитані, звідки картки походять, відповідають, що з рамени Товариства Уміркованости. Та аґітація дивно всіх вражує, бо з одного боку Гувер говорить про релігійну терпимість, а з другого його сторонники і аґітатори проповідують инше.

ВЕРНУЛИ З ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ.

ЧЕРЕЗ ДОЩ ГОДІ БУЛО ВЛАШТУВАТИ ВІДПОВІДНЕ ПОВИТАННЯ.

НЮ ЙОРК, 22. серпня. — Мейор Вокер привитав від імени міста 270 молодих американських спортсменів обох полів, що з шумом, гуком і співом виходили з корабля Олімпік, що привіз їх з Европи з олімпійських ігрищ в Амстердамі, де вони одержали найбільше нагород, а що до тімів станули на другім місці по Німеччині. Ще всі не вернули, бо яких 50 бере участь в змаганнях по інших европейських містах.

Ціла дорога з видатками коштувала $290,000.

АНГЛІЙСЬКІ ЗАЛІЗНИЦІ ПЕРЕД КРИЗОЮ.

ЛОНДОН, 21. серпня. — Власники англійських залізниць занепокоєні упадком руху та кольосальним дефіцітом. Залізниці тратять місячно 25 міліонів долярів і надії на поправу не передбачається.

Транспорт грузів зменчується, особливо вугілля, добування якого зменшилося. Окрім того велику конкуренцію становлять автомобілі та парові троки. В цьому році англійські залізниці перевезли вугля менче на 10 міліонів тон, ніж за той самий час в 1927 році.

ПОЛІТИЧНИЙ ТЕРОР.

В Холоєві, радехівського повіту, вбито дня 21. липня українського Сокола, Миколу Білозора. Вбивство доконав член польського Стшельца Филип Берґ. Поліція досі не арештувала виновника й обмежилася лишень до ведення слідства. А „Діло", яке подавало цю відомість, сконфіскувала прокуратура.

Покійний був сілою в оці місцевій польській орґанізації як добрий орґанізатор і за це рішено його усунути. Похорон убитого перемінивсь у величаву маніфестацію непроглядних мас селянства, серед яких працював Білозор.

ПОЛОЖЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

Судові власти у Львові скасували стару вязницю при вул. Баторого, в якій сиділи переважно політичні вязні, і всіх їх перевезено до ще старшої вязниці, а саме до Бриґідок. Положення їх тим ще більше погіршилося. Не пускають їх на проходи, не вільно їх відвідувати родині, не вільно їм доставляти ні харчів ні часописів, дозорці поводяться з політичними вязнями гірше як з рекрутами при війську. Вязні часто протестують проти цього, але за це стрічає їх ще більша кара. До нічого не доводить також голодівка. Власти вже кілька разів обіцювали зміну, але ні разу не додержали. Положення вязнів просто розпучливе.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 21-го серпня с. р. помер в Джерзи Сіті, Н. Дж., Василь Маковський, син Станіслава і Маланії Маковських, член Молодечого Департаменту У. Н. Союза, до якого приступив 10 літ тому назад.

Помер, маючи всього 16 літ.

Похорон відбудеться в суботу, 25. серпня с. р. в 10. год. рано, з дому жалоби під ч. 75 Bright St., Jersey City, N. J., звідки буде перевезене тіло покійного до української гр.-кат. церкви при Sussex & Green St., де відправиться Служба Божа.

В. Й. П.

ПІСЛЯ НАГЛОГО СУДУ В ГАЛИЧИНІ.

Останній наглий суд у Львові, який закінчився двома смертними присудами, відбився як ні один з дотеперішніх політичних процесів сильним відгомоном у цілій пресі. Коли в перших днях уся польська преса станула на становищі, що обвинувачені в нападі на почту — це звичайні злочинці і звихнені індивідуї, то під кінець мусіли змінити свій погляд. Сталося це тоді, коли проголошено присуд і оба засуджені, Ординець і Плахтина, приняли його справді по геройськи. Занотувати годиться ще поведення матери Плахтини, бідної зарібниці, котра, прощаючись із сином, сказала: „Коли йти меш під петлю, не забудь, що гинеш за Україну''.

Арештованих у звязку з нападом на почту Р. Качмарського, Олену Краєвську і тов. випущено на волю й передано під поліційний догляд. На волю має вийти також шофер Штокало, котрий ставав перед наглим судом, але вини йому не доказано.

КОБИЛЯНСЬКА В ГАЛИЧИНІ.

Вертаючи з Чехословаччини на Буковину, Кобилянська зупинилася на короткий час у Галичині. Загостила вона до знайомих у Карпатських горах.

МОСКОВСЬКІ ЦЕРКВИ ЩЕЗАЮТЬ.

Московський „совет'' рішив знищити цього року такі старі будівлі: церкву і дзвіницю св. Миколая, дзвіницю і „трапезну'' Стрітенського монастиря, дзвіницю Казанського собору, дзвіницю Благовіщенської церкви, Ладожську каплицю, дві каплиці на Сокольниках, церкву Параскевії, Пятниці і церкву Трох Святителів. Як на один рік — то хіба доволі!

ПОМИЛУВАНИЙ НА... 120 ЛІТ ВЯЗНИЦІ.

Суд у Білгороді (столиці Сербії) видав присуд, на основі якого віддавна пошукуваного а тепер зловленого бандита засуджено двічи на смерть і 760 літ тяжких робіт. Присуд цей був наслідком кримінального сербського права, яке каже, що за кождий доконаний злочин злочинець має відповідати окремо. Одначе вищий суд, до якого відкликався засуджений, зменшив сю кару до 120 літ тюрми, але зате засудив його на 58-кратну кару смерти. І право є часом забавне й смішне.

ПОДРУЖЕ НА 4 МІСЯЦІ.

Урядова статистика виказує, що в большевицькому царстві пересічно треває подруже чотири місяці. Це велика вигода для туристів, які приїздять до Росії, і можуть заложити собі родинне гніздечко, щоби по кількох місяцях покинути його. Коли так роблять птахи, то чому не можуть робити большевики... У большевиків для розводу вистарчає заява чоловіка й жінки, зложена в уряді, який веде книги цивільного стану. Останніми часами в совдепії введено реформу, що молодята, щоби одружилися, мусять мати по 18 літ. Перед введенням цеї реформи могли заключувати подружа навіть молодші.

НЕВІДОМІ ТВОРИ ЛИСЕНКА.

Шевченківський Інститут відшукав у Празі 18 невідомих досі творів Лисенка. Твори ці незабаром зявляться у музичній пресі.

ЕСПАНІЯ ПРОТИ КЕЛОҐА

ВЕЛИКЕ НЕВДОВОЛЕННЯ, БО ЇЇ НЕ ЗАПРОШЕНО ДО ПІДПИСУ ДОГОВОРУ В СПРАВІ ПОСТАВЛЕННЯ ВІЙНИ ПОЗА ЗАКОНОМ.

МАДРИД, 22. серпня. — Всі еспанські часописи переповнені артикулами, зверненими проти секретаря стейту Келоґа. Вони пишуть, що Еспанія посідає велику фльоту і займає під тим оглядом у світі шесте місце. До того вона ще її розбудовує і вже по тій причині не можна її поминути при такім важнім договорі як сей, що його будуть підписувати в Парижі. А саме Еспанію Келоґ поминув і вона не буде при підписі.

СОВІТИ ЗГОДИЛИСЯ ПЕРЕДАТИ ТІЛА МОРЯКІВ.

МОСКВА, 22. серпня. — Большевицька телеграфічна агенція повідомляє, що большевицький уряд згоден видати з підводної лодки Л-55 найдені останки англійських моряків Англії.

Церемонія передачі йтиме через норвежського амбасадора, котрий заступає інтереси Англії в СССР.

Рівночасно большевики повідомили Англію, що не можуть дозволити англійському військовому кораблеви прийти за піднятими тілами в район московських територіяльних вод.

НІМЦІ ОРҐАНІЗУЮТЬ ФІЛЬМОВУ ЮНІЮ.

ПРОВІД У ТОМУ ВЕДЕ НІМЕЦЬКА ФІРМА УФИ. ЮНІЯ ЗВЕРНЕНА ГОЛОВНО ПРОТИ АМЕРИКИ.

БЕРЛІН, 22. серпня. — Доктор Альфред Гуґенберґ, найбільший фабрикант та фільмовий король, веде енерґійну кампанію по обєднанню европейських кіно-компаній, включаючи й Англію. Все те звернене проти Америки. Мета Німців — орґанізувати всі кінопідприємства Европи на боротьбу з американським захоплюванням европейських ринків. Вони хочуть поставити европейську кінематографію в домінуюче положення. Заходи Німців зустрічають прихильність у делеґатів, що зїхалися тепер на конґрес.

ЮГОСЛАВІЯ ВІДПОВІДАЄ ІТАЛІЇ.

БІЛГОРОД ВИГОТОВИВ ВІДПОВІДЬ НА НОТУ ПРОТЕСТУ ІТАЛІЇ В СПРАВІ ВОРОЖИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ В ДАЛЬМАТІЇ.

БІЛГОРОД, 22. серпня. — Ще одну можливість повстання серіозних непорозумінь на Адріятику усунула сьогодня Югославія. Італійське міністерство закордонних справ відвідав заграничний міністер Югославії Шуменкович і доручив відповідь югославянського уряду, де висловлюється жаль з приводу заворушень, які були направлені проти Італії.

Відповідь ця не буде оголошена і зміст її триматимуть у тайні.

ВІДКРИТТЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ШКОЛИ В ТУРЕЧЧИНІ.

ЧЕРЕЗ ВСЮ ВІЙНУ ШКОЛА НЕ ФУНКЦІОНУВАЛА.

АНГОРА, 22. серпня. — Турецький уряд дозволив на відкриття американської школи в Таласі.

Школа ця належить до Заграничної Американської Місії і з початком війни Турки припинили її існування. Тепер, завдяки новому ладови, який завів Кемаль паша, Турки не чинили перешкод до її поновного відкриття.

ТАНІ В АНГЛІЇ.

ПОДИВЛЯЮТЬ ЙОГО „ГРАМАТИКУ". ВЖЕ НЕ ВОЗЬМЕ РУКАВИЦЬ ДО РУК, ЩОБИ БОРОТИСЯ. ОДРУЖИТЬСЯ НЕЗАБАРОМ В ПАРИЖІ.

ЛОНДОН, 22, серпня. — Джін Тані прибув на кораблі „Мавретанія" до Лондону і замешкав у величавім готелю Савой, винаймивши 10 найкращих, князівських кімнат для себе і свого товариства. Репортери подають, що найбільше їх вражає чиста, граматична мова чемпіона, бо вони звикли чути від того рода людей іншу мову.

Річ ясна, що розпитували його про його наречену, але він не хотів дати ніяких інформацій, заявляючи, що це цілком приватна справа. Додав тільки, що він вже ніколи не буде виступати публично і ніколи не возьме до рук рукавиць, щоби боксуватися. В Англії хоче відвідати письменника Шо, а по тім поїде до Европи. Ті, що стоять близько нього, кажуть, що його весілля відбудеться в Парижі.

ШТРЕЗЕМАН ДАЛІ СЛАБИЙ.

ПОЇДЕ ОДНАЧЕ ПІДПИСАТИ ПАКТ КЕЛОҐА. НЕ ВІРИТЬ У СКОРУ ЕВАКУАЦІЮ НАДРЕНІЇ.

БЕРЛІН, 22. серпня. — Штреземан узяв участь в нарадах міністеріяльного кабінету, який сформувався тому два місяці. Досі не брав він ніякої участи через хоробу. На нарадах зазначив він відразу, що треба всім глядіти песимістично на евакуацію Надренії. Евакуована буде тільки полоса біля Кобленц. Він є тої думки, що Англія стоїть тепер по стороні Франції, бо заключила з нею договір у справі зброєння на морі. Це якраз утруднює положення Німців і справу евакуації.

Штреземан далі хорий і лікарі не дозволяють йому брати участи в нарадах Ліґи Націй. Тому він поїде тільки до Парижа.

ЗІ СВІТА

ТРАПЕЗУНД, Туреччина. — Вся Туреччина зтероризована наглим холодом. В додаток до того впав сніг. Одночасно в Анґорі та Царгороді стоїть гарна літня погода.

Населення, яке все своє життя будує на забобонах, має підставу до нарікань на рефоpми, які перевів Кемаль-паша.

В першу черґу розійшлися чутки, що то Алах покарав Турків за скасовання фезів і зміну азбуки з арабської на латинську та за навчання дітей по школах новою, европейською методою, то що.

Вся Туреччина говорить, що то кара за те, що Турки не тримаються вже корану та винують уряд в небувалому нещастю.

БУШИР, Персія. — Принцеса Бедфорд та капітан Бернард, англійські авіятори, примушені були знов опуститися через невправність мотору. Невдалі летуни 2 місяці передтим упали тут так само через мотор. Летіли вони з Англії до Карачі в Індії.

ДАБЛИН, Ірляндія. — Ірляндський уряд горячково готується до зустрічі міністра закордонних справ Злучених Держав Келоґа, котрий завитає до Даблина зараз же по підписанню пакту проти війни.

ЛОНДОН. — Німецька літакова компанія Юнкерс проектує встановити воздушне пасажирське сполучення з Кобу в Ірляндії до головних европейських міст. Після пляну, пасажири, які прибувають з Америки, перевозились би до Кобу, а звідси вже летілиб далі. Таким робом дорога до Ріґи тревалаб лише 36 годин.

ЛОНДОН. — Сюди доносять, що вибори до грецького парляменту остаточно скінчилися. Монархісти потерпіли цілковиту поразку. Перше місце заняла партія Венізелоса. Вона дістала 220 місць; монархісти 20, ліберали 4, партія Панґальоса 2.

БРУКСЕЛЯ. — Останньої ночі виник сильний вибух бомби в італійському консуляті в Лежі. Ранено доглядача дому консуляту. Консуля не було на той час вдома. Руїни від вибуху дуже малі. Поліція думає, що то пімста антифашистів.

ЛОНДОН. — Славну статую „Петер Пан", що стоїть в королівському парку в Лондоні, найшли сьогодня понівеченою невідомими вандалами.

Статую вважали шедевром штуки.

ВЕРЕСЕНЬ — МІСЯЦЬ СИРОТИНЦЯ-ЗАХИСТУ У. Н. СОЮЗА.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
([illegible] newspaper published daily except Sundays [illegible]
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокє число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК НА ПРОЩУ

Так будуть поспішати Українці відвідувати УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ. Будуть приходити зі всіх закутків світа, не то рідної землі, щоби поглянути на того свідка слави минувшини. А той свідок довго стоятиме. Він пережие всіх нас і тих наших дітей, котрі не бачили нашої визвольної боротьби, не переживали тих всіх страхіть і не були наочними свідками нашого мучеництва, а тільки чули про те все з уст своїх батьків і матерей. Але і тих дітей пережие отсей Український Дім Інвалідів. Прийде момент, коли час заженє не одно в забуття, коли загоїться не одна глибока рана, задана нам ворогами, і коли почне слабнути память про ті величні і геройські подвиги, яких живими свідками ми самі були.

Та в той час буде стояти у Львові того рода будинок, на який ще не здобулася українська нація за весь час свого істнування. Буде стояти дім, де доживали свого віку українські інваліди, ті, що вийшли без рук чи ніг з боротьби з ворогами українського народу і української державности. В той час буде стояти дім, в якім будуть зібрані історичні памятки, звязані з великою і геройською епохою відродження української державности. А на тім домі буде видніти напис по українських і англійськи, що ОТСЕЙ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ ПОБУДОВАНИЙ ЖЕРТВЕННІСТЮ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ. А в тім домі на мармуровій таблиці будуть вириті імена тих осіб і організацій, що зложили принаймні $100 на ту так високу і благородну ціль.

Колиб американські Українці тільки трохи вдумалися в те велике діло, не минув би тиждень, а знайшлося би цілком певно більше як сто осіб, що пожертвувалиб тихо і без гомону по $100 на ту вічну памятку.

Тільки подумайте, яке це мало би велике виховавче значіння для наших братів у краю. І як мило булоб колись дітям американських Українців завитати до рідної землі і поглянути на той дім, який побудували їхні батьки, а до якого вони можуть ввійти як господарі, а не тільки як цікаві глядачі.

А до того збірка на будову Дому Українських Інвалідів не повинна бути для нікого ніяким тягаром. Бо ніхто не сумнівається в те, що чейже між нами в Америці є ще 100 свідомих Українців, котрі можуть зложити по $100, не зробивши тим ніякої кривди ні собі ні своїй родині. Як Поляки могли скинути за кілька днів кількадесять тисяч на новий польський літак, складаючи одноразові жертви навіть по $5000 від особи, то може знайтися і між нами 100 осіб, що зложилиб по $100 на Український Дім Інвалідів у Львові. Інакше булоб сумно між нами, дуже сумно. Тому треба вірити, що тих 100 жертводавців таки знайдемо.

НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Війска совітської Монголії напали на Манджурію. Як повідомляє японська та світова преса, напад цей заранжований московськими большевиками. Цікаво, що в перших повідомленнях було зазначено, що монгольськими війсками керують московські офіцири, а китайськими, що оперували проти монгольської кінноти проводили англійські офіцири. В цьому епізоді, як в краплині води, відбиваеться противенство московських та англійських інтересів на Далекому Сході.

Конкуренця між Англією та Росією за впливи в Китаю тягнеться з давніх часів. Англія вложила величезні капітали в свої підприємства в Китаю та в тамошню торговлю і хоче не лише боронити їх за всяку ціну, але й поширювати свій вплив. Росія знова, продовжуючи імперіялістичну політику панування від Тихого до Атлянтійського океанів, також шукає своїх впливів у Китаю, а передовсім в Манджурії.

Крім Росії та Англії, цих старих европейських конкурентів на Далекому Сході, є ще третій конкурент, а саме азійська Японія. Англія з Японією вже давно договорилися про розмежування своїх впливів у Китаю. Японія має для своєї імперіялістичної експанзії Корейський півостров, Манджурію, навіть Монголію, де тепер панують московські большевики. Тому, що Росія хоче поширити свій вплив на ввесь Китай, себто на ті полоси, що Японія й Англія вже давно розділили між собою, вона стрічає там цих двох конкурентів, котрі завжди виступають проти російської експанзії спільно. Ще в часи російсько-японської війни Японія мала велику підтримку з боку Англії. Вже тоді Англія досягла японськими військовими успіхами задоволення своїх власних інтересів: ослаблення російського впливу в Китаю та відсунення Росії від полоси англійського впливу.

При кождім конфлікті між Росією та Японією Англія завжди стає на боці Японії, все одно, явно чи тайно. Теперішній напад монгольської кавалерії на Манджурію бє по японських інтересах безпосередно, а по англійських посередно. Останні відомости приносять, що Японія готується виступити більш активно для забезпечення своїх інтересів в Манджурії. В разі колиб монгольські війска мали більший успіх в Манджурії, Японія очевидно післалаб проти них свою армію. Вона зробилаб так, як недавно робила, коли хотіла перешкодити наступови китайської національної армії на Манджурію. Сучасний правитель Манджурії, син Чан-Тсо-Ліна фактично є васалем Японії. Не він править Манджурією, а Японія править нею через нього.

Яких би жертв не вимагалося від Японії для збереження її впливу в Манджурії, вона ті жертви принесе. Вихід Японії з островів на континент є питанням життя японської нації. На островах вже тепер велика тіснота, а японське населення росте надзвичайно скоро. Для приміщення теперішнього лишку населення та майбутнього його приросту, а також для виживлення всього населення островів, потрібні Японії величезні терени кольонізаційної землі. Для цього найбільше придатна не так густо заселена Манджурія, а особливо Монголія та Приморський Край. Японія не спиниться перед тим, щоб остаточно упоравшись з Манджурією не стати до отвертої боротьби проти Росії з метою захоплення російських приморських володінь разом з великим портом Владивостоком. Ранійше чи пізнійше до такої боротьби прийде й можна майже з певністю сказати, що Японія виграє, маючи за собою такого могутнього союзника, як Англія та ще й инші менші держави.

Сучасні події в Манджурії скінчаться може лише епізодичним проявом в ланцюзі тої боротьби, що ведеться вже десятки років на Далекому Сході між Японією і Англією з одної сторони та Росією з другої. Але вони є лише прелюдією тої великої трагедії, яка мусить ранійше чи пізнійше відбутися на берегах Тихого океану.

Послаблення Росії на Сході є ослабленням її сили на міжнародній арені, що для української державної справи може бути лише користним. Для нас не цікаво, чи буде послаблена Росія большевицька, чи монархічна. Для нас лише одно важне, щоби нарешті цей страшний смок-потвора був обезсилений та зведений до своїх етноґрафічних евразійських меж. Тоді лише настане час дійсного визволення та воскресення власної державности всіх народів, що були так довго поневолені тим російським кольосом, який хоч і спирався на глиняні ноги, всеж мав страшну ненажерливу пащу, що з тілом і живою душею пожирала всі немосковські народи. Колиб прийшло до поважніших подій на Далекому Сході, то вони безпеоечно луною відбилисяб і на наших рідних землях, як то було в часи русько-японської війни.

ПОШУКУЮ 88 УКРАЇНЦІВ З $100.

ЦЕ ТАКА БЛАГОРОДНА ДУМКА, ЩОБИ ПОБУДУВАТИ КОШТОМ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ, ЩО З ДІЙСНОЮ РАДІСТЮ ПЕРЕСИЛАЮ НА ТУ ЦІЛЬ ЧЕРЕЗ ОБЄДНАННЄ СВОЇХ $100.

ВІРЮ, ЩО НЕ ТРЕБА БУДЕ ДОВГО ЖДАТИ НА ДАЛЬЩИХ 88 ЖЕРТВОДАВЦІВ, ТА ЩО В КОРОТКІМ ЧАСІ БУДЕ ПИШАТИСЬ У НАШІМ ЛЬВОВІ ВЕЛИЧАВА НАРОДНЯ БУДІВЛЯ З НАПИСОМ: УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ ІНВАЛІДІВ, ПОБУДОВАНИЙ ЖЕРТВЕННІСТЮ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Др. А. Т. КІБЗЕЙ,
Детройт, Миш.

БРОШУРИ ПРО ШЕВЧЕНКА.

За доглядом Шевченківського Комітету видається серію окремих брошур про Шевченка, а саме: Коряк — Життя Шевченка; Ю. Савченко — Похорон Шевченка; Петренко — З історії Шевченківської могили; Хоменко — Леґенди й народні перекази про Шевченка; Варава — Записи могили Тараса Шевченка.

ПОШИРЕННЯ ВСЕНАРОДНЬОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ.

На останньому засіданні НКО директор Всенародньої Бібліотеки України Пастернак склав доповідь про роботу бібліотеки за 10 літ її існування. Вислухавши цю доповідь, колеґія НКО визнала, що за цей час значіння Всенародньої Бібліотеки України сягнуло не тільки за межі України, але й цілого Союзу, і що ВБУ стоїть тепер поруч із найкращими европейськими бібліотеками. За ці 10 літ ВБУ зібрала й частково впорядкувала 2,000,000 книжок, розгорнула широку науково-дослідчу й науково-педаґоґічну роботу в бібліоґрафії і бібліотекознавства й всебічно обслугувала науковою книжкою широкі кадри наукових робітників і студенства.

Беручи на увагу потреби ВБУ, колеґія НКО ухвалила порушити перед РНК УСРР і СРСР клопотання про асигнування відповідних коштів із буджету УСРР і СРСР на устаткування бібліотеки. Ухвалено побудувати протягом 1928—29 р. будинок ВБУ і книгосховище, збільшити штати бібліотеки й збільшити кількість закордонної літератури.

Степан Мусійчук.

Найдорожчий скарб.

(Присвячую батькам і матерям українським у Злучених Державах)

На ниві тяжко від сонця до сонця
Тягнув косою бідний селянин,
А коло нього до сонця пеклося
Мале хлопятко — один його син.

Як ангел хлопчик і гарний і милий,
По стерні босий за батьком ступав,
Й обвивши руки у грубії шмати,
Колюки дикі з покосів виймав.

І ґраф богатий чвіркою надїхав,
Сподобав хлопця й став батька прохать:
„Дай мені хлопця, най буде мні сином,
У мене буде, як я, панувать.

„Тільки ти мусиш його відречися,
Ніколи більше не бачити вже,
Імя він мусить моє вже носити,
Тебе забути зовсім і на все".

Подумав батько і глянув на сина,
Йогож се щастя всміхалося тут,
Так звідкись слези на очах взялися
І біль тяженький стиснув його грудь:

Як жеж тут сина рідного забути?
Як зацурати дитину — свій плід?
Якже-ж віддати свій скарб найдорожчий,
Богом післаний для радости літ?

Якже-ж не вчути від нього вже мови,
Рідної мови прадідів святих?
Хто-ж бо потішить його у недолі,
Хто-ж то доглине в літах вже старих?

Хто-ж при сконанню подасть йому свічку,
Хто-ж і на смерть вже му очи замкне?
Хто і по смерти ріднесеньким словом
Тиху молитву за душу пішле?

Так думав батько і сина до груди,
З слезами в очах щиро пригортав,
Вклонився низько і відповідь свою
Ґрафови тому коротку він дав:

„Ні за що в світі не віддам я сина,
Не віддам скарбу, що дав мені Бог,
Хоч в горю, в нужді, за тее свій рідний
Будем орати загін-перелог! —

„Як син мій мову й батьківські звичаї
У серцю своїм, в душі захистить, —
Буде у нього усяке богацтво
І Бог за тее поблагословить".

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(189)

Одержавши інформації від своїх агентів у Рівному про те, що юранжери зїзду козиряють проти нас тим, що ми не пускаємо їх війська до Московщини, розброюємо його, моримо голодом і инше, я викликав до телеграфу голову зїзду, або кого иншого з президії, щоби переговорити в дуже важливій, негайній справі. За короткий час до апарату підійшли два члени президії зїзду (на жаль, забув їхні назвиська). Я, назвавши себе, почав в розмові бити в точку спільної для нас, революціонерів і соціялістів, загрози від московської реакції, особливо, що тепер купчиться на Дону. Мовляв, нашою суперечкою й війною, що ми ведемо між собою, покористається російська реакція, яка в цей час, коли ми схопилися за чуби, організує й мобілізує свої сили.

Далі говорив я, що, мовляв, на мою думку, ми зможемо порозумітися нарешті, а спірні питання залагодити мирним шляхом. Як перший крок до такого полагодження я просив назвати ті большевицькі частини військ, що мають бути вперш у чергу вивезені до Московщини, як цілі боеві частини з повним їх озброєнням і матеріяльним заосмотренням, тоді я назву ті українські частини, що мусять бути перевезені з Московщини на Україну в такомуж вигляді. Одиноку умову ми ставили, щоб на кордоні України, чи в инших пунктах, повинен відбуватися обмін відповідних числом московських і українських ешалонів. Висловивши свою принціпову згоду на таку пропозицію й обіцянку негайно обговорити це питання на зїзді, большевики ввічливо розпрощалися, пообіцявши дати відповідь, якої, звичайно, не дали, та й булоб наївно, з мого боку, її чекати.

Тут я нічого не говорив про ті большевицькі війська, що наступали на нас з боку Московщини, тому, що большевики заперечували, що це московське військо, а називали його увесь час „рабоче-крестянскім" військом України, яке „возстало" проти „буржуазної" Центральної Ради.

Надій на яке небудь позитивне вирішення моїх пропозицій я жадних не мав, але зробив їх з метою посіяти певний розкол на зїзді, якого більша частина членів була звичайною сірою розперезаною салдатською масою, що дурилася большевиками.

Хоч відповіді на це я не отримав, але Українці використали цю розмову для широкої агітації в Рівному, чим значно „охладілі пил" большевитствуючих військових мас. Коли остаточно вияснилося, що все таки у Рівному прийде до бажаних для большевиків наслідків — утворення ревкому південно-зах. фронту, я дав „благословення" укр. комісарови цього фронту П. Певному зліквідувати зїзд, ревком і штаб. П. Певний уже давно до цього приготовився, по власній ініціятиві й просив лише дозволу. Одержавши дозвіл, він на чолі військового відділу в 150 жовнірів зі скорострілами, вирушив до Рівного й несподіваним нічним набігом чудово виконав операцію, обеззброївши два большевицькі полки. Ці полки складалися з „надьожной сіли" до 7½ тисяч жовнірів. Захопив, а по части розігнав ревком та учасників зїзду, а новоспеченого большевицького командуючого п.-зах. фронтом Єгорова й комісаря Гусарського заарештував.

Крім того П. Певний захопив скарбницю фронту з 4½ міл. рублів, нерозпакованих пачок грошей, 18 броневих авт і инші „трофеї". Єгорова й Гусарського він по наказу Генер. Секретаря М. Порша привіз до Київа. Згодом обидва ці „таваріщі" були випущені на волю, що обурило широкі кола активних військових діячів південно-зах. фронту, що дізналися про цей факт. Привезені Певним гроші були швидко розтринькані М. Поршем на потреби, які я зазначив раніше й ми скоро знову залишилися з порожньою військовою скарбницею.

Законопроект про орґанізацію кадрів інструкторів української армії був вироблений ще при Ген. Секр. С. Петлюрі, але законом не став головне тому, що тоді вже політикани-керовники були настроені проти С. Петлюри. Все таки підготовча праця почалась ще тоді. Але при М. Порші вона на деякий час припинилась, а коли знову відновилася, то орґанізацію війська спіткала доля, про яку я вже раніше розповів.

Законопроект про утворення кадрової Української Армії був в дечім перероблений М. Поршем (не знаю, хто ще брав в ньому ближчу участь) і внесений в Центр. Раду, яка ухвалила його 3. січня під назвиском: „Закон про утворення кадрів Української Армії". В головних рисах він такий:

„Народня міліція для оборони рідного краю від зовнішнього ворога. До остаточного складеного Генеральним Секретарством докладного законопроекту про народню міліцію, це секретарство повинно зараз же розпочати набір та орґанізацію кадрів інструкторів, які, після належної підготовки, мають приступити до формування народної міліції в У. Н. Р. Кадри інструкторів обєднуються в окремі військові частини. Інструктори наймаються на службу по охоті на певний строк з платнею по 100 карб. у місяць. Інструктори мають бути покарані за порушення договору і повинні безоглядно слухатися наказів правительства У. Н. Р., а також і своєї інструкторської старшини. Приймаються в інструктори громадяне від 19 років. З інструкторських кадрів має бути утворено три корпуси, відповідно до трох військових округ України: Київської, Харківської та Одеської. Теперішне військо повинно бути демобілізоване секретарством по роках служби, й після демобілізації реґулярне військо касується. На переведення військової реформи асиґновується 400 міл. карбованців".

Ухваливши такий закон, Центральна Рада формально остаточно розпустила й ті рештки армії, з яких при енерґії та умінню ще можна було утворити гарні ударні боеві частини. Добре ще те, що закон цей не був широко розпублікований, а Секретарство не мало часу й фактичної можливости перевести в життя цю „геніяльну" реформу повної демобілізації української армії, та остаточного обеззброєння України. Це був апотеоз пацифістичної політики, яку провадили весь час провідники українського національного руху. Це був страшний підсумок їх пацифістичної пропаганди в часи наступу ворога на Україну, що в себе впроваджував суворий мілітаризм. Здається, що навіть ворожа рука не змоглаб ліпше керувати розвалом української армії, та вигадати більше шкідливої для оборони України військової реформи ніж та, що з моменту найострішої боротьби Ц. Ради з большевиками почала вестись у нас М. Поршем.

* * *

5. січня. Большевики просунулись ще більше наперед і захопили вже: Глухів, Новгород, Сіверськ, Конотоп, Константиноград, Знаменку, Вапнярку, Браїлів.

Голова ради південно-західного фронту повідомляє, що рада вчора постановила організувати в „особой" армії (штаб Рівне) революційний український штаб для боротьби з большевиками. Головою штаба обрано члена фронтової ради Кудрю.

На стації Молодечно большевики затримали ешалони української 137 пішої дивізії й оточили дивізію своїм військом. Вимагають здати зброю. Взагалі з 10. армії большевики не випускають українських частин і їм приходиться прориватися в роздріб. Одна скорострільна команда 137 дивізії з розібраними скорострілами прибула до Київа.

6. січня. Нарешті прибули перші три ешалони 137 дивізії зі стації Вілейки, які прорвались через большевицькі заслони, що обеззброїли їх, але ешалонам все таки пощастило привезти 8 тисячі рушниць, 40 скорострілів і 4 гармати.

Кудря повідомляє, що большевики активні свої сили проти нас в районі Рівного вербують з частин 7 корпусу, 126 дивізії та 2-гої Туркестанської стрілкової дивізії. Платять вони по 5 карбов. кожному салдатови за день не боевий і 10 карб. за день боевий.

8. січня. Заходи до заміни М. Порша розбиваються об якесь дивно-індіферентне відношення до моїх слів. Нарешті з иншими національностями договорились. Поляків доводиться обеззброювати.

10. січня. З Німцями мабуть буде мир. Приходив останній раз до мене Пеліссе з Галіпом. Я вияснив йому, що поворотгя й порятунку для нас немає. Тепер ми примушені підписати мир. Найбільше нас до цього штовхає напад большевиків на нас.

Що торкається прибуття до Київа частин 137 дивізії, то в звязку з ним у мене врізався в память такий епізод.

З тяжкими зусиллями пробиваються до нас окремі гурти наших салдатів з північного фронту, части яких большевиками розпорошені. Всі, прибувши, прохають указати збірні пункти, де вони можуть зібравшись, знову скласти певні свої боеві части. Від них усі відмахуються руками, як від неорганізованих частин, бо, мовляв, війська організованого у нас є досить, а то ще морочити голову з вами. Змучившись безцільним бідканням по Київі, вони, ті, що так хотіли боронити свою Україну й вже відчули на власній шкірі, який рай несуть большевики, з тяжким серцем опускали Київ і розїздились по домах.

(Дальше буде)

Бандит до учителя танців: — Руки до гори! Гроші або смерть!

Учитель танців: Грощей не маю, але можу вам одну годину дати лекцію танців.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОРҐАНІЗУЙМО СПІВОЧІ ГУРТКИ.

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине;
От де, люди, наша слава,
Слава України.

І справді не загине, коли не загинула через сотки літ московської та ляцької неволі. Але і на тім полі треба більшого руху. Треба орґанізуватись у співацькі товариства, які би в свою чергу орґанізували якусь централю. На мою думку співацькі товариства повинні складатися не тільки зі співаків, але з кожного, хто любить спів та музику. От я перечитав про зїзд співацьких товариств у Відні, описаний п. Грицаєм. Певно до тих товариств належать і неспіваки. Чомуж то нам, Українцям, не орґанізуватися в такі товариства? Тим більше, що ми співуча нація. Десь я читав, що в Еспанії, в Катальонії, є велика співацька орґанізація, яка називається „Орфео-Каталя". Кожний Катальонець вважає своїм обовязком належати до того товариства. Ба, мало того, бо і дітей своїх вписує трохи не з пелюшок. Практично дуже легко то перевести в життя, бо майже по усіх місцевостях істнують вже хори, ліпші чи гірші. Лишається, значить, приступити до них, записатися в члени та заплатити членську вкладку. А відтак улаштувати зїзд хорів в якомусь великому місті та виробити остаточно статут одної загальної співацько-музичної орґанізації.

Коли кожний свідомий Українець належатиме до такої орґанізації та заплатить вкладку, то така орґанізація матиме силу і зможе багато зробити на культурному полі.

Окрім концертів для розголосу української пісні та музики, може повстати музично-співацька школа, в якій би Українці могли діставати національно-музичну освіту; де би не дали загинути якомусь новому таланови, бо така установа стежила би, щоби здібні українські діти, але бідні, не йшли до чужинців учитися, а пізніше творити для чужинців.

Молодь та батьки й матери, подумайте та заворушіться. Українцеви приємно чути, що десь якийсь його земляк добуває славу, значить, тимсамим він хоче, щоби слава України розходилася по цілому світі.

Так зробім так, щоби слава ця поширилася скорше, а для того нам треба орґанізуватись у співочі та музикальні товариства по всіх місцевостях Америки.

Никола Костів,
Озон Парк, Н. Й.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ УКРАЇНЦІВ В HAMTRAMCK І DETROIT
ЩО АРТИСТ-БАЛЄТМАЙСТЕР
ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО
::—:—:: відкриває ::—:—::
ШКОЛИ
УКРНАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНЦІВ
В УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ НА GRAYLING УЛИЦІ
ЩО ПОНЕДІЛКА І ЧЕТВЕРГА,
В CRYSTAL BALL ROOM, MICHIGAN & CENTRAL AVE'S
ЩО ВІВТІРКА І ПЯТНИЦІ
Вписатись можна в висше назначених місцях і дні до 25. серпня, по чому вписи припиняються.
187,9,91,3,5,7
Адміністрація.

ПРО УКРАЇНСЬКУ НЕДБАЛІСТЬ.

Богато разів доводилося мені чути нарікання на українську пресу, що, мовляв, не хоче писати про нашу молодь, яка вибивається на вищий щабель життя. Вже не говорячи про безпідставність таких чуток, я хочу розповісти ще за один випадок українського нехтування та розбіжности.

Є в Філаделфії знаний усім скрипак Филип Дубас.

Батько його від сімох літ не встає з ліжка, але ніколи не забував за сина та дбав, щоби юнак вийшов на добру дорогу. І юнак оправдав надії батька. Не дивлячись ні нащо, хлопець покінчив Филаделфійську Музичку Академію і дістав окрім признання скрипака ще й диплом професора музики.

І от, як роздавали дипльоми, прибуло на це свято тільки 8 Українців, хоч богато дістало повідомлення про цю подію.

Видно, Филаделфія не спромоглася на більше. А може Українці виїхали на той час з Филаделфії? Між тими, що дістали дипльоми, був і один Мурин. І от Мурини заповнили третину салі і привитали свого густими гучними оплесками.

А ми, Українці? Таж гром. Дубас добре відомий хоч би з численних українських концертів. Та що вже зробиш з тою проклятою недбайливістю! Сидить вона в нас глибоко. Не розворушимо її не виженемо. Каменем тисячапудовим лежить і не рушиться.

Минулося.

Не дорікати я тут хочу, бо доріканням не поможеш, а хочу я звернути увагу Українців на цей смутний випадок для того, бо всі наші нещастя йдуть від тої байдужности.

Від нашої недбайливости зачинаємо, а кінчимо утратою свого національного лиця.

Випадок з наділенням дипльомів в Музичній Академії свідчить про те, що нам незнайоме гасло: „Всі за одного, а оден за всіх". Він указує нам, що ми не маємо солідарности і тільки страх нас може примусити збитися в купу. Але в страсі людина нічого не варта.

Тепер Українці знехтували Дубаса, а завтра нехтуватимуть якусь справу, а далі рідний край, а там далі темна неволя і рабство.

Іван Найда,
Мілвіл, Н. Дж.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

АНСОНІЯ, КОНН.

На оборону невинно засуджених.

Покривши видатки віча з 6. травня с. р., лишилася сума $23.10, які засилаємо до Обєднання на оборону невинно засуджених.

Олександер Мерещак, секр.

СІЧОВИКИ ІНВАЛІДАМ.

Філаделфійський Січовий Округ при будові дому для українських інвалідів у Львові.

Згідно з рішенням Філаделфійської Січової Окружної Ради на зборах 2. червня ц. р. — Січовики доложили своїх старань і в червні та липні провели успішно збірку на дім українських інвалідів у Львові. Збірка дала суму **$307.25.** Ці гроші переслано через Обєднання до рідного краю.

На згадану суму зложились збірки на лісти та принагідні колєкти в Січовому окрузі, в склад якого входять переорґанізовані Січові сотні у Філаделфії, Бріджпорт і Честер, Па.

Жертводавці у Філаделфії:

Весільні гості на весіллю М. Сенюка і М. Слободян, 2301 Brown St., Phila, Pa. (Цю збірку провів др. В. Клодницький; про неї була вже допись у Свободі).	$69.00
Учасники гром. церк. зборів бувшої прав. церкви св. Андрея: гр. Гасій, др. В. Клодницький, Козак, Кобильник, Мельник, Малиновський, Стефанюк, Гошовський, Губицький, Білий, Бугацький, Хрунь, Багрій, Хома, Ворончак, П. Регулик і Гр. Рибачок	10.00
Р. Карбівник	1.00
Пант. Найда	2.00
П. Панасовський	1.00
Н. Паращак	1.00
Т. Давидюк	1.00
В. Матолич	1.00
А. Миневич	1.00
Л. Ліщук	1.00
В. Титанич	1.00
Ізаак Дреспер	1.00
Елеонора Титанич	1.00
П. Милько	1.00
І. Бончак	2.00
Гр. Бучко	2.00
А. Антонович	2.00
В. Павлівський	1.00
Фр. Ставарський	1.00
Ст. Хома	50
Т. Сидорак	2.00
А. Сидорик	1.00
К. Стебельський	3.00
Гр. Козак	5.00
Д. Курко	25
Ф. Холявський	1.00
Ст. Гаврилко	1.25
Гр. Холявський	1.00
І. Гатала	1.00
Charles Smolney	50
Стефан Крутій	5.00
І. Романюк	1.00
С. Станчак	1.00
І. Седьський	1.00
С. Староста	1.00
П. Семків	1.00
Гр. Гринчак	1.00
Д. Мащішин	1.00
М. Вавчак (з Plainfield)	1.00
М. Гриньків	50
Т. Пилипчук	50
М. Гричко	50
F. Gerison	25
С. Шевчук	25
Гр. Дороховський	50
І. Рибчук	1.00
Д. Вологакич	1.00
В. Терпилюк	1.00
Д. Стельмах	1.00
Красій	50
М. Туричка	50
І. Чопик	50
Н. Поточняк	25
П. Моклюк	25
Кс. Слободзян	25
Н. Слободзян	25
Й. Білик	25
Миколайчук	25
М. Пилича	25
П. Мусяв	50
Ст. Чопик	1.00
Аг. Березюк	1.00
М. Стоколоса	50
П. Чопик	25
Г. Гораль	25
М. Рибак	2.00
М. Пясечка	50
Філаделфійська Січова Сотня з каси	25.00
Разом	$170.25

Жертводавці з Бріджпорт:

4. Сот. Сагайдачного з каси	10.00
з нар. податку	10.00
Відділ 15 У. Н. Союза з каси	5.00
Т. Голубенний	2.00
Л. Сарабун	1.00
В. Пухта	1.00
П. Козак	1.00
П. Мартинюк	1.00
В. Степаняк	50
Разом	$31.50

Жертводавці з Честер, Па.:

Гриць Мисак	5.00
Теодор Івахів	5,00
Ілія Сорока	5.00
Іван Пастернак	5.00
Дмитро Перчак	5.00
Антін Ніколяно (Грек)	2.00
Петро Тимань	2.00
Никола Фриц	2.00
Іван Олійник	1.00
Михайло Першавський	1.00
Петро Огар	1.00
Йосиф Весоловський	1.00
Гриць Перчак	1.00
Теодор Сорока	1.00
Василь Лахуш	1.00
Іван Букайло	1.00
Теодор Каспер	1.00
Василь Трач	1.00
Никола Муляр	1.00
Семен Миштурак	1.00
Артим Федоров	1.00
Дмитро Коваль	1.00
Теофіль Урбан	1.00
Володимир Білоруський	1.00
Гриць Мисишин	1.00
Никола Проць	1.00
Михайло Дмитриків	1.00
Гриць Стеців	1.00
Никола Бакалець	1.00
Гриць Матис	1.00
Павло Сиротюк	1.00
Михайло Тимань	1.00
Михайло Волошанський	50
Юлія Окуньська	50
Петро Михайлишин	50
Василь Коваль	50
М. Лавриківна	50
Теодор Ничипор	50
Пар. Рубаш	25
М. Весоловський	50
Ст. Сальо	50
Ник. Бронницький	50
В. Янишин	50
М. Комар	50
Гр. Забитко	50
Гр. Савицький	25
Теодор Пінцура	25
Т. Пешох	25
Т. Пастернак	10
Осип Друляк	10
Ан. Козак	10
Разом	$62.30

Що до повисшої честерської збірки на суму $62.30, то треба підкреслити, що її провели бувші жовніри У. Г. Армії — а іменно: гром. Івахів Теодор, Сорока Ілія, Пастернак Іван та Д. Перчак. — В теперішний час згадані вже є членами 11. Січ. Сотні в Честер, Па.

Виказ жертв на Укр. Інвалідів з Честер, Па., від 11. Січової Сотні:

Ч. лісти 19, збирав **Мих. Мамчин:**

Василь Волянський	$1.00
Петро Огор	1.00
Василь Герисин	50
Мартин Федоров	1.00
Михайло Мамчин	1.00
Петро Тимож	50
Григорій Перчак	25
Никола Сагай	25
Александер	10
Разом	$5.60

Ч. лісти 2, збирав **Іван Капич** 5.00

Ч. лісти 14, збирав **Вас. Бабяк:**

Стефан Мелько	$ 50
Василь Бабяк	50
Касіян Пінчак	50
Jas Cunnighu	25
Стефан Гук	25
Разом	$2.25

Ч. лісти 18, збирав **Іван Бохна:**

Іван Бохна	$ 50
Григорій Лебіщак	50
Іван Гагак	50
Разом	$1.50

Ч. лісти 1, **збирав Йосиф Петрик:**

Йосиф Петрик	$1.00
Стефан Верещак	50
Йосиф Фідек	25
Теодор Марчичин	25
Разом	$2.00

Ч. лісти 20. **Мих. Андріїв** $1.00

Ч. лісти 16, збирав **Ів. Савіцький:**

Евстахій Вальо	$ 50
Іван Савіцький	25
Іван Боднарівський	25
Софія Сальо	10
Разом	$1.10

Січовики з Честер зібрали на лісти	$18.45
11-та Січова Сотня з каси	25.00
Разом	$43.45

ЗІСТАВЛЕННЯ:

У Філаделфії зібрано	$170.25
У Бріджпорт	31.50
В Честер, Па.	62.30
В Честер, Па.	43.45
Разом	$307.50

Всім жертводавцям щира подяка за братню поміч рідному краєви — а всім колєкторам товариське — гаразд!

Др. В. Клодницький.

ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ

Подається до відома Філаделфійцям і околиці, що
БР. СВ. ВОЛОДИМИРА,
відділ 105 Укр. Нар. Союза
— справляє —
ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 2. ВЕРЕСНЯ 1928
НА ФАРМІ ПІД ЛІСОМ
ПРИ EBETTSFORD AVENUE,
В НАРІСТАВН.
ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА БУДОВУ СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗА

Отож проситься всіх Українців місцевих і з околиці та відділи У. Н. Союза, щоб взяли участь, чим покажуть, що в лучности сила. 197,202-3

УРЯД БР. СВ. ВОЛОДИМИРА:
Й. Козмарський, предс.; **С. Крайник,** кас.; **С. Слободзян,** секр.

ПОЗІР! ДІТРОЙТ, МИШ.!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО КЛЮБУ
— відбудеться —
ПІКНІК І КОНЦЕРТ
В НЕДІЛЮ, 26, СЕРПНЯ 1928
В СІЧОВІМ ГОРОДІ
ПРИ 9½ MILE RD. DEQUINDRE.
Початок в год. 1-ій пополудни.

Український Народе міста Дітройт! Комітет докладає всяких старань, щоби поважаних гостей вдоволити. Українська Орхестра буде приґравати українські танки. А найважнійше Укр. Нац. Хор, **Думка,** під проводом п. Ів. Атаманця, відспіває кілька мельодійних пісень.

Українці! Не проводіть неділі по чужих парках серед чужих людей. Приходіть всі, а своєю присутністю причинитесь до сплачення довгу Укр. Ам. П. Клюбу. 196-7.

Комітет.

Feen-a-mint
The Laxative You Chew Like Gum
No Taste But the Mint
At Druggists—15c, 25c

Др. Остап Грицай (Відень).

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА ЯК ПИСЬМЕННИЦЯ

(5

(Продовження)

„ЗА СИТУАЦІЯМИ".

Людина з сильною духовістю і з характером не буде і в подружу ні невільником другого, ні не стане зі своєї сторони тираном для нього, особливож, коли основою подружнього життя є справжня, вирозуміла і до всіх жертв готова **любов.** Такої любови одначе Аґляя ще не почуває, отже ми покищо розуміємо і виправдуємо її вагання вийти замуж за Чорная. І виправдуємо й те, що вона, хоч і годиться на приняття грошевої допомоги зі сторони Чорная, то не хоче щодо нього зобовязуватися до нічого. Тут вона поступає справді гарно, справді характерно. В дуже замітній розмові з професором, яка вирішує справу його допомоги для нашої геройки, Аґляя каже до нього: „Але, правда, пане професоре, — я не мушу бути вашою... Правда, що я не мушу?" — А він відповідає: „Не мусиш, Аґляя-Феліцітас... не мусиш... Я до нічого тебе не зобовязую. Будь вільна, як птах. Лети, куди хочеш; лише коли зачуєш, що твої крила вянуть... мене поклич, або дай знати, а я появлюся..." Тут одно з найкрасших місць в нашім романі, читач так і почуває, що це вже не тільки красиво розмальовані фіґури, а люде з крови й кости, з почуваннями справді висших людських душ, стількиж шляхотними, що і правдивими і глибокими почуваннями. В імя своєї любови до Аґляї зобовязується Чорнай до всього, що всилі двигнути її з темряви порабощеного животіння в неосвітних батьків, і не гнівається навіть і за те, що Аґляя при кінці тої розмови не дозволює йому помимо всього говорити до себе „ти". „Ще одна просьба, пане професор — каже вона до нього. — Ви великий пан від голови до ніг, а я лиш убогий музика. Тимже я вас **прошу,** не кажіть мені **ти. Покищо** я лиш свою **особистість** маю — більше нічого". І це ґарний доказ передуховленого єства нашої ґеройки та її партнера. І коли Чорнай без ніякого докору годиться і на ту уступку, то він ще раз виявляє Аґляї чудову глибінь і чистість своєї любови до неї. Значить — коли Аґляя досі могла мати які сумніви щодо свойого одружіння з Чорнаєм з погляду на можливі небезпеки для свого артистичного звання, то тепер само життя, сама дійсність повчає її, що ті сумніви у звязку з Чорнаєм принайменше поки-що без трівкої основи. І це вона почуває сама, коли після відходу Чорная припадає раз-у-раз з цілунками до своєї руки, на котру професор відходячи поклав своїми устами поцілунок, причім „з очей її зсувалися сльози".

До того місця в нашім романі акція оповідання проведена добре, навіть мимо того, що головний мотив тут не новий, що з подробицями в малюнку середовища не погоджуємося, що провідні думки можна оспорювати та що само оповідання, на яке складаються здебільшого надто довгі розмови — які новітнє оповідання по змозі виминає або редукує їх до кількох речень — особливож в початкових партіях, дещо розтягле. Після великої розмови Чорная з Аґляєю наша цікавість поглиблюється, симпатія з обома героями зростає, на оконечну розвязку змальованого конфлікту ми ждемо нетерпеливо. Якими досягненнями захопить нас Аґляя, коли в неї тепер змога посвятитися виключно творчій праці? Якими зусиллями свойого духа добуде вона вершин совершенности? Як улаштує свою екзистенцію на чужині, як до всього віднесеться далі Чорнай, оскільки душевний звязок між ними поглибиться?

Цеж у простолінійнім, строго послідовнім продовженню нашого оповідання, на мою думку, найважніші питання, на які авторка малаб нам відповісти.

На жаль — такого льоґікою фактів обусловленого продовження тут нема. Зображення властивої боротьби геройки за свій визвольний ідеал, а з тим **переведення того психольоґічного процесу в души людини, в силу якого вона досягає висшого, а на всякий випадок иншого ступня свойого розвитку,** в Кобилянської все найслабша сторона. Допровадивши именно лінії головного конфлікту до такої точки, де має наступити рішаючий зворот, виявляючий цілу глибінь души даної геройки, наша письменниця вводить з правила **випадкові** моменти в свої оповідання, які одиноко вирішують таке чи инше закінчення цілости. В повісти „Людина" таким чисто випадковим моментом було знайомство Олени з Фельсом і подруже з ним, яке всі змагання Олени до душевної обнови на счудування читача перечеркує. В романі „Царівна" знайомство з доктором Марком, поза яке наша авторка иншого ратунку для своєї геройки, хоч вона „свобідна людина з розумом" — не знає. В оповіданню „Ніоба" життєву долю Зоні Яхновичівної вирішує припадкова поява німецького маляря, руйнуючи її життєтворчий звязок з розумним судженим Олексою, хоч стільки чули ми від неї про права власної індивідуальности. В романі „Через кладку" таким випадковим моментом є справа довжнього скрипту Обринських, оконечне вияснення якої причиняється до подружнього звязку між Манею й Олесем, причім колишне змагання Мані до життєвої самостійности майже призабувається. А в романі „За ситуаціями" такий же чисто зовнішний, чисто випадковий момент — це негайне знайомство з чоловіком, який називається тут Йоганнес Шварц, — теж „чужий Йоганнес" — і є, властиво братом професора Чорная, являється в місті, де живе Аґляя, несподівано, тайком і під прибраним назвиском, бо має як-не-як усі причини ховатися перед братом і перед властями. В постаті молодшого Чорная розмальовує Кобилянська тип стількиж несимпатичний, що й — принайменше в наших обставинах — рідкий, я сказавби навіть зусім виїмковий. Вихований дитиною на Моравії — отже в середовищі, про яке ми чули вже в Кобилянської в романі „Царівна" при характеристиці Орядина! — він маючи років чотирнацять був прогнаний зі школи за читання творів таких поетів і письменників, як Ґете, Байрон, Чокке, „і т. п." — каже авторка. (Мимоходом кажучи, ці наведені імена трохи дивують читача, бо Ґете й Байрон належали в колишній Австрії, отже й на Моравії до урядового пляну шкільної лектури, а щодо поцтивого Чокка, то прецінь таки в нашої авторки, в романі „Царівна" являється він зразковою лектурою для мужеської, а навіть і жіночої молоді, бо тут ніхто инший, а тільки старий реакціонер, професор Льорден, виклинаючи соціялістів, каже: „Щодо мене, то я радивби молодим людям, особливо панночкам, читати замісць соціялістичних книжок — Чокке "Stunden der Andacht" (Години набоженства). Отсе пристоїть жінкам ліпше, підносить духа... чистить душу" (ст. 71). Після прогнання з ґімназії працював Йоганнес в Німеччині як простий фабричний робітник, але притім потайки вчився далі, задумуючи виїхати згодом до Данії або до Каліфорнії. Та його примусили поступити в австрійську правительственну службу, він якийсь час служив урядовцем, причім за відпустками подорожував багато, а далі добув шматка землі і став господарем жити на самоті — „переживаючи враження". — „Я жив і переживав багато — оповідає він про себе Аґляї. — Добродійка авантура була мені товаришкою, матірю і любкою". З цілого малюнку цеї людини виходить, що наша письменниця накреслювала його не без деякої симпатії до такого типа, як Йоганнес, хоч тут такеж саме діло, як в „Царівній" з Орядином: читач не може з Йоганнесом мимо всіх позоліток авторки симпатизувати ніяк, бо він, як і Орядин, виявляється врешті решт блягером, обманцем, а в суті речі простим злочинцем, який належить в тюрму, а не між таких людей, як професор Чорнай та Аґляя. Кобилянська именно підкреслює в ньому при кожній нагоді його любов до волі, вольнодумности, до артистичної краси в поезії, музиці, малярстві й архітектурі, його велику любов до природи й до землі, зокремаж до української землі, але все те тільки ґарні слова, бо коли приходить до діла, то наш Йоганнес, таксамо як і Орядин — являється або крайним еґоїстом або таки злочинним шкідником. Він признається передовсім, що був заплутаний в доволі брудну справу шпіонажі, а саме крадіж військових плянів одної австрійської твердині, при чім одначе в останньому моменті, почувши звідкілясь звуки українського хору, що співав „Ви гуляйте, а я більше гуляти не буду", стратив відвагу, не мав серця довершити діла зради і був за це постріляний своїм кумпаном-проводирем, а опісля, приловлений властями, покараний вязницею. Мушу сказати, що своїм оповіданням про той намірений, а врешті не довершений злочин, Йоганнес не здобуває наших симпатій, навіть мимо того, що заслонюється тут слезавою вразливістю на рідну пісню. Бруд шпіонської афери лишається на ньому й без огляду на ті сльози, які він виплакав, почувши Федьковичеве „Гуляли", бо читач усе таки має право спитати: а щож булоб, колиб Йоганнес не був почув тої української пісні? Тут замисл стоїть в очах судця на рівні з ділом, а хто пережив страхіття світової війни і знає гаразд, скільки до неї причинилися всякого роду Ределі та їх платні прислужники, той і на покаяння Йоганнеса буде глядіти з недовірем. Зі своєю жінкою, яку Йоганнес викрав колись потайки в її батьків — вона дочка ґімназійного директора — поводиться Йоганнес так, що вона швидко вмирає, мабуть як жертва його ґіпнотизерських експериментів, якими він у своїх дуже численних вільних хвилях занимається, одначе він після її похоронів „зимний як лід" і швидко приходить до Іванни, — в хаті якої мешкав — потішатися в штудерних розмовах з Аґляєю.

(Далі б.)

ЧУДАСІЯ

ЧИ ЧУЛИ ВИ, ДОБРІ ЛЮДЕ, ПРО ТАКУ ЧУДАСІЮ, ЩОБ МУЖИК КОМАРАМИ ОРАВ, ЩОБ ПОПОВА КОБИЛА ПОРОСЯТЬ НАПЛОДИЛА. ЩОБ ПОРОСЯТА ЛІТАЛИ ТА НА ДУБІ СІДАЛИ? А ТО ФАКТ!

Послухайте рекорди 5564, котру відспівали Давиденко і Барчанівна, то самі переконаєтесь.

І. Давиденко.

Віра Барчанівна.

НОВІ РЕКОРДИ ОКЕЙ КОМПАНІЇ

ВІДСПІВАНІ І. ДАВИДЕНКОМ і В. БАРЧАНІВНОЮ. Всі рекорди по 75 ц.

15562 КОЗАК ВІДІЗДЖАЄ. З АМЕРИКИ ДО КРАЮ.
15558 ГАЛИЧАНКА. ОЙ ПІДУ.

Рекорда, котра повинна бути в хаті кождого:

15555 СМІЛО, БРАТИ. ОЙ ЗЗА ГОРИ ЧОРНА ХМАРА.
Відспівав Хор ім. Леонтовича під проводом М. Гайворонського.

Також слідуючі рекорди Вас потішать, забавлять та розвеселять:

Д. СТЕЦЕНКО і І. ДАВИДЕНКО, дует.

15556 (Шкільне кохання
(Дуб на дуба похилився
15554 (В краю та в Америці. І. Давиденко, тенор.
(Любов. І. Давиденко, тенор.
15552 (Тай орав мужик. А. П. Рогальський, барітон.
(Який чорт мені надав. А. П. Рогальський, барітон.
15546 (Кохання. Дует: Д. Стеценко і І. Давиденко.
(Дві жінки. Гумористична пісня. І. Давиденко, тенор.
15542 (Гей, видно село. Михайло Зазуляк, барітон.
(О, Україно. Михайло Зазуляк, барітон.
15541 (Колиб мені, Господи. Марія Машир.
(Карі очи. Марія Машир.
15539 (Дует „Коли розлучаються двоє". Гліб Шандровський і С. Тушнів.
(Дует: „Де ти бродиш". Гліб Шандровський і С. Тушнів.
15537 (Ой, не спиться, не лежиться. Михайло Зазуляк.
(Ой, гиля білі гуси. Михайло Зазуляк.
15533 (Тропак (Українська танкова пісня). Михайло Зазуляк.
(Червона Калина. (Маршева пісня Укр. Січ. Стрільців). М. Зазуляк.
15532 (Зелена рута, жовтий цвіт. Михайло Зазуляк.
(Пропала надія. Михайло Зазуляк.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КВАРТЕТ.
Давиденко, Павловський, Ординський і Щит.

15559 (Чижик (муз. Ол. Кошиця). Присвячується проф. Олекс. Кошицю.
(Зашуміла ліщинонька (муз. Ол. Кошиця). Присв. проф. Ол. Кошицю.
15549 (Бачить Бог, бачить Творець (Коляка).
(Сива Зозуленька (муз. Лисенка).
15548 (Комар. Гумористична пісня (Аранж. П. Углицького).
(Закувала та сива зозуля (Аранж. П. Углицького).
15547 (За Тебе, Україно (Муз. Людкевича-П. Углицького).
(Гей ну, хлопці, до зброї. Козацька пісня. (Аранж. П. Углицького).
15545 (Прометей (Муз. К. Стеценка).
(Чумак (Муз. П. Углицького).
15543 (Ой лопнув обруч.
(Чуєш, брате мій.

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ЗАМУЛЕНКА.

15561 (Коло млину. Коломийка.
(В пеклі. Полька.
15560 (На вулиці дудка грає, Коломийка
(Рідні пісні. Вальц.
15557 (Ой, я козак. Коломийка
(Швидче-швидче. Полька.
15553 (Дівчино мая люба. Коломийка
(Гопак. Український танок.

СУРОВЯК І ЙОГО СЕЛЯНСЬКА ОРХЕСТРА.

15563 (Коломийка.
(На Гончарівці. Українська Полька.
15551 (Оксана. Коломийка. Орхестра „Вільна Україна".
(На риночку. Полька. Орхестра „Вільна Україна".
15550 (Чорні очи. Коломийка. Орхестра „Вільна Україна".
(В чарах кохання. Вальс. Орхестра „Вільна Україна".
15540 (Гандзя. Полька. Струнна Орхестра.
(Український танець. Струнна Орхестра.

КВАРТЕТ ПАВЛА ГУМЕНЮКА

15535 (Ой я собі козак легкий. Козак.
(А я тоє дівча люблю. Коломийка Гуцулка.
15534 (Ой чомуж ти не такий. Козак.
(Як зачую коломийку. Коломийка.

ГАРМОНІЯ.

15544 (Українська коломийка. Л. Субота.
(На зеленій траві. Полька Л. Субота.

ВИСИЛАЄМО РЕКОРДИ ДО ГАЛИЧИНИ. САМІ ОПЛАЧУЄМО ПЕРЕСИЛКУ, що на половину. Хто має богато старих рекордів, а хотівби ВИМІНЯТИ, хай пише до нас по інформації.

Маємо голки до рекордів, що грають два рази голоснійше. Ціна 15 цит.

Отворено в нас кождого дня і в НЕДІЛІ до 10. вечером. Хто приїдзить до Ню Йорку, просимо вступити до нас. В нас все повно людей в сторі, кромі найдеться. 107—

За всіми рекордами, рольками і голками пишіть:

SURMA BOOK & MUSIC STORE

103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

(Між 6-тою і 7-мою вулицею).

Отворено від 9-тої рано до 10-тої вечером.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як: СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовлення до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ЕПИСКОП БУДКА В ГАЛИЧИНІ.

В першій половині липня ц. р. прибув до Галичини з Риму канадійський епископ преосв. Микита Будка, щоби відвідати свою рідню в Добромірці коло Збаража і забрати кількох священиків до Канади. Епископ Будка був довший час у Римі і робив там заходи в ціли іменування другого греко-кат. епископа для греко-католиків-Українців у Канаді. Цею справою займається тепер у Римі митроп. Шептицький, що крім цього старається там за суфрагана для себе. З митрополитом пробуває в Римі його брат ігумен монастиря Студитів в Уневі о. Климентій Шептицький. Роблено також заходи в Римі для іменування греко-кат. епископа для Південної Америки (Аргентина-Бразилія), але покищо цеї справи позитивно не вирішать так, що в найближчому часі треба сподіватися іменування тільки двох епископів — одного епископа помічника у Львові на місце покійного епископа д-ра Боцяна і другого для Канади. Курсують поголоски, які нотуємо тільки з дневникарського обовязку, що епископом суфраганом у Львові мав би стати о. ігумен Климентій Шептицький, а кандидатами на другого епископа в Канаді мають бути Василіяни о. др. Галущинський і о. Лучинський та катехит у Львові і віцеректор дух. семинарії о. др. Василь Лаба, евентуально ректор дух. семинарії у Львові о. др. Сліпий. Хто з них стане тепер епископом, покищо невідомо. Епископ Будка виїзджає невдовзі на Закарпатську Україну, щоби відвідати греко-кат. епископів в Ужгороді і Пряшеві і зібрати там деякі відомости відносно еміграції закарпатських Українців, котрі недавно пораз перший почали еміґрувати до Канади. Опісля поїде епископ Будка до Хорватії до греко-кат. епископа д-ра Нарадія і буде там вижидати повороту митроп. Шептицького з Риму, що наступить в другій половині серпня. Митр. Шептицький мабуть привезе іменування епископів і по відвідинах епископа д-ра Нарадія виїде на лікування до Піщан, звідки в другій половині вересня має вернути до Львова. Тут верне також епископ Будка і забравши з собою священиків і можливо нового другого канадійського епископа, виїде з ними до Канади приблизно з кінцем вересня ц. р. — („Діло").

Найбільша КНИГАРНЯ в Америці „СВОБОДИ"

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Вартість Книгарні $18.612.75

Вартість Книгарні $18.612.75

ПИШІТЬ по НАЙНОВІЙШИЙ КАТАЛЬОҐ КНИЖОК КНИГАРНІ СВОБОДИ

СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читає той більше знає.

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жаліли гроша на піддержане своєї літератури, не жаліли часу на читанне книжок, не дивились обоятно на просвітні потреби. Не диво отже, що й піднеслись висше від инших народів. — Нам треба памятати се, що й вони колись стояли нище, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. До сього не запізно. Одначе сього ми потребуємо зараз, а не колись. На світі красше стане, если народи будуть менше більше однаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого рівно трактувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед Вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що весь прихід в книгарні „Свободи" остається в їх організації, себто в руках самих членів та членкинь У. Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи сі книжки й роботи в друкарні „Свободи", дають заробляти своїй власній організації, себто збогачують самих членів та членкинь У. Н. Союза.

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ: — Кождий замовляючий книжки повинен виписати виразно всі титули книжок, які йому подобались і обчислити загальну належитість за книжки. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий моні-ордер. Книжок на C. O. D. не висилається. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладнійше. Мешкаючі по малих місцевостях повинні при замовленню книжок посилати 10 центів на реджістер. За недоручені книжки, коли замовляючий не прислав на реджістер 10 центів, книгарня не відповідає. — Замовлені книжки висилаємо відворотною почтою. Гроші належить посилати наперед.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ЗАНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖІЮ КНИЖОК, ДАЄМО ЗНАЧНИЙ ОПУСТ.

Рода-Рода.

ЖЕНИТИСЯ, ЧИ НІ?

(На основі арабського)

Один чоловік котів оженитися. Одначе довго не міг рішитися на це, бо боявся, щоби пізніше того не жалував. Вкінці постановив порадитися сто людей і зробити так, як радитиме більшість.

Сказав — зробив. Радився одного по другім. Одні дуже радили йому це, другі також відрджували.

На другий день рано вийшов на вулицю та ждав, кого першого стріне. Аж бачить якогось чоловіка, що їде на палиці. Було видно, що то божевільний.

— Вступися! — кричав дивний їздець — щоби тебе мій кінь не копнув!

Тамтой відступився та не сумнівався, що в того незнакомого не всі дома. Відізвався до нього:

— Гей, приятелю! Подержи свого коня, я хотів би тебе щось спитатися.

Їздець шарпнув за уздечку та пристанув.

— Скоро, що хочеш? — питався та вдавав, ніби його палиця норовиться, що мусить довго ждати!

— Я хочу оженитися, а передше бажав би я почути твою раду.

— Мій любий, — сказав — найдеш три роди жінок. Жінки першого роду будуть віддані тобі. Жінки другого роду будуть твоїми ворогами. А жінки третого роду будуть тобі віддані і рівночасно будуть твоїми ворогами.

І поїхав далі.

Кандидат на одружіння подумав собі: Що за небилиці плете цей дурень?

— Гей, приятелю, зажди но хвилиноньку!

Незнакомий здержався, як і перше.

— Скажиж мені, як я пізнаю, до якого роду котра жінка належить?

— То дуже просте. Перший рід женщин — відданих тобі — то дівчата. Коли дівчина свобідна, а досі про ніякого мужчину не чула, вішається з любовю на того першого. Другий рід жінок — ворожих — то вдови, що мають діти. Коли оженишся з такою, не смієш сподіватися ніякого спокою. Бо діти матимуть першенство. — Третій рід жінок, то бездітні вдови. Коли обходитимешся з такою ліпше, ніж обходився з нею її перший чоловік, буде тебе любити. Колиж ні, буде все думати про нього і про його добрість, а тебе буде ненавидіти. — Стережися, щоби тебе мій кінь не копнув! Вйо!

І поїхав далі.

Тамтому не давало це спокою: чи то був божевільний чи мудрець, що йому порадив таке?

— Гей, приятелю, задержися ще!

Їздець задержався.

— Скажи мені, хто ти поправді? Говориш розумно, а поступаєш так по дурному. Коли ти не божевільний, так хто ти?

— Я з племени Бен Амір. Я мав уже дві жінки — вони мені померли. Тепер мучать мене свояки, щоби я втрете оженився. Не можу ніяк оборонитися перед моїми дорадниками — тому вдаю божевільного. Стережися, щоби тебе мій кінь не копнув. — Вйо!

І поїхав на палиці далі.

(Переклав М. Середа.)

ПОЗІР! — TAUNTON, MASS.!

ТОВ. ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА відділ 122 Укр. Нар. Союза

— устроює —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 26. СЕРПНЯ 1928

НА ФАРМІ СТЕФАНА ШУРИ ПРИ УЛИЦІ EAST BRYTANIA.

Початок в год. 2-ій пополудни аж до пізного вечера.

Запрошуємо всіх щирих Українців місцевих і позамісцевих, як з Brockton, Fall River, New Bedford, Mass., і Central Falls, Providence, Woonsocket, R. I. Хто прийде на той пікнік, то не пожалує, забавиться як сам схоче і погуляє коломийки, чабана і ин. Тож просимо до участи. За добру забаву ручить 197

— Комітет.

УВАГА: Коли не буде погоди, пікнік буде відложений на слідуючу неділю.

ЖАРТИ.

Фільмовий підприємець перед заанґажуванням актора хотів випробувати його сміливість.

— Мушу випробувати, чи ви сміливі, чи не злякаєтеся і найбільшої небезпеки. Бо, мусите знати, що фільмовий актор, це не звичайний театральник. Ви станете під стіною, а я вистрілю з револьвера у ваш капелюх на голові.

Як сказав, так зробив. Куля прошила капелюх майбутнього фільмового артиста, але він навіть не задріжав.

— Це мені подобається, — сказав підприємець — бачу, що ви дійсно відважна людина. Добре, я вас анґажую і зараз від першого представлення дістанете платню. А за капелюх, що я вам його кулею продіравив, каса заплатить вам зараз.

— Пане директор, а за штани? — питається нарешті „відважний" будучий актор.

—o—

Причина до розводу.

Пані Коцур прийшла за порадою до адвоката. Вона хоче розвестися зі своїм чоловіком. Адвокат питається про причини розводу:

— Може ваш чоловік запивається, програє гроші в карти?

— Сохрань Господи, він такий солідний, що аж страх.

— Може знущається над вами, не дає досить грошей на дім? Це також може бути причиною до розводу.

— О, ні, він дуже спокійний і дає мені все цілу свою місячну платню.

— Ну, то може зраджує вас?

— За це можна би його зачіпити! — каже в запалі жінка. — Він напевно не є батьком нашої наймолодшої дитини.

—o—

В небі.

Жінка (в небі до чоловіка, який помер 27 літ після її смерти): Так! То ти приходиш тут до неба аж двацять сім літ по моїй смерти, ти ледацо, ти брехуне! То чому ти присягався на чім світ стоїть, що без мене не можеш жити!?

—o—

Перед виїздом на село.

Послугач хоче двигнути скриню на авто, але вона тяжка.

— До чорта! Алеж бо то тягар!

— У ній яйця і городовина, веземо зі собою харчі на село, щоби було що зварити! — відповідає пані послугачеві.

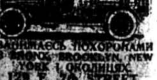
ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА АСТМУ

Дарова пробна метода, яку кождий може вжити без неприємностий або втрати часу.

Ми маємо методу для припинення Астми і хочемо, щоб ви попробували її на наш кошт. Без ріжниці чи ваша хороба давна або теперішна, чи се Астма або Гей фівер, ви повинні післати по пробу нашої методи. Нема ріжниці, де ви живете, яке заняттє чи літа, коли терпите, наша метода принесе вам полекшу. Спеціяльно хочемо вислати її тим безнадійним, котрим всякі инші лікування не помогли, хочемо показати кождому, що наша метода присвячена для покінчення тих хоріб, як тяжкий віддих, свист і другі прояви. Ви неповинні поминути сеї оферти. Пишіть днесь. Неприсилайте гроший. Лишень зашліть понизчий купон. Зробіть се днесь. 133—

FREE TRIAL COUPON.
FRONTIER ASTHMA CO.,
2128 F. Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

